

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 frt — kr.
 Fél évre 5 — „
 Negyed évre 3 — „
 Egyre szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közleményért, vényért, hírtől, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben
 TRIEGLI K. LAJOS és U.
 OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos betű sorát 5 kr.
 Nagyon terjedelmű a többes hírtől az árát a szerkesztőségnek közölni kell.
 Helyi hirdetések a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHNERMAN H. könyv. Irodájában is.
 Név nélküli vagy bérmentesültek beküldött kéziratait nem vettük figyelembe.
 Kéziratokat vissza nem adjuk.

Az új ipartörvény.

A kormány aligha volt elkészülve oly nagy akcióra, a melyet a különböző ipartestületek indítottak meg legújabb t. javaslat ellen. Ugy látszik, hogy éppen azon t. javaslatokkal van legkevésbé szerencséje, a melyeket a választók előtt — leghatásosabb kortesfogással nyújtott be.

A házassági t. javaslatot megbuktatták a mágnások, az ipar t. javaslat pedig az iparosokat fogja a reményeiket eddig ébren tartott, bár a »nesze semmi fogd meg jók« elvén tal sohasem ment kormány szembeszállítani. Micsoda javaslat ez arra nézve nagyon sikerült illusztrációt látszik képezni a »Függetlenség« felfogása, a midőn így szól: »Ha Magyarországon egy erőteljes iparososztály fog támadni — rövid idő kérdése: az önálló vámtörvényt. E hatalmas osztály, megteremtendő azt.

Hogy ez ne történhessék meg, minden áron meg kell akadályozni az iparos erők eme hatalmának fejlődését.

Az iparos erők ama egységének fejlődését, melyet az iparos kongresszusok, kiválmak teljesülésével oly szépen vázolnak — minden áron meg kell akadályozni.

Ez a jelen törvény főcélja, igyekezete. És mi az a vonás, mely e törvényben ezt a célt szentesíti?

Ott van az iparos testületek alakításáról szóló rész, elárulja rejtett portékáját.

A testületek alakítása nem kötelező. A hol tetszik, tessék alakítani, a hol nem tetszik nem alakítanak. Ha az alakítás szükségé helyenként vitássá válik, a kormány dönt.

Divide et vinces. Romulus is így győzte le ellenfelét. Össze kell az iparosokat veszejteni egymás között, a helyi személyi viszonyok közre dobásával s fel támadni mindenütt az ellenfél: minék az iparos testület alakítása, mely még költséggel is jár? ki fog fejlődni a surlódás, az iparosok egymás hájába kapnak; a kormány kezében lesz a hatalom — dönteni a viszálykodó felek között.

Ez aztán nagyszerűen van kikomponálva. Magyarország iparos osztályát, a testületi alakulás vizsáljai fonálán a kormány kezébe adni!

Ha jó a testületek alakítása, miért nem mondatik ki kötelezőnek? Ha rossz, akkor szó se legyen róla.

Ha lehet, még találóbba a »Pesti Napló« bírálata, a mely kivált a következő, teijesen elmaradt §-t keresi a javaslatban: »Magyarországon minden hivatal és hatóság, a közös kormányt is ideértve, tartozik szükségletét iparcikkekben honi termelők től beszerezni.« És a sajtóhoz csatlakozik az ország annyira érdekelt iparosztálya. A főváros egy szívrrel lélekkel itél e szerencsétlen tákolmány felett s hogy a vidék mit mond, arra nézve álljon itt a nevezetes iparhelyek felkiáltása. Okujunk belőle! Imé, így hangzanak:

I. Az ország ipartársulataihoz.

Tisztelt úggytársak!
 Az ipartörvény módosítása amire oly régóta várunk, végre elkészült; javaslatképen az országgyűlés előtt fekszik s egyidejűleg a beteryjesztéssel közölték a nagyobb napilapok is. Egész terjedelmében s egész meztelenségében áll előttünk, lehullt a fátyol, amely szemünk elől eddig eltakarta, de le a szépítőszerek is, amelyekkel némelyek eddig annyira kendőzték!

Ha élceleni lehetne kedve az embernek, a humorra egy-egy ajánlatosabb tárgy nemegyhámar kínálkoznék, de hol vegye az ember ez élcelő kedvet, mikor a keserűség fogja el lelkét?

Évekig enquetitirozni, peticizálni, adatokat gyűjteni, ezekből az eszenciát kivonni és végre mégis lemasolni a fenálló 1872-iki törvényt szórul-szóra, amelyet már akkor is egy

másikról másoltak le; erre nem kell élcz, ez magában foglalja a komikumnak minden nemét, nem hiába született farsangban!

Hiszen hamár újjat, a nemzet érdekeinek megfelelőbbet készíteni nem tudtak s kénytelenek voltak a készet lemasolni: másolták volna le az osztrák ipartörvényt; abban legalább van valami, amiről ipartörvénynek lehet nevezni. Ez a beteryjesztett másolat azonban nem ipartörvény, hanem amennyiben iparra vonatkozik, az a szedelgésnek adott legtagabb mérvű privilegium, s a tanoncokra vonatkozó haszonlatlan szószeresítés paragrafusokba foglalva. Amennyiben pedig törvény volna, az iparral összefüggésben sincs, s csak mint vendéglős, berkocsis, cselédszerrő, hordár, stb.féle rendszabály vehető, de nem az ipartörvényben van helye. Mi pedig ipartörvényt vártunk, nem ilyen minket nem érdeklő rendszabályt, egyáltalán pedig nem szedelgési szabadalmat.

Eddig azon remény táplált bennünket, hogy a módosított törvény, ha nemis boldogit bennünket, valamit még is csak enyhít sorunkon s gyermekeink biztosabb jövőnek néznek elébe. A beteryjesztett javaslat azonban nemhogy erre volna irányozva, hanem egyenesen, mondhatók szándékosan arra: hogy ha az ország ipara és iparososztálya a legboldogabb helyzetben volna is egy pár év alatt megsemmisüljön meg. S arra: hogy mi tanoncainkból és saját gyermekeinkből nem az országunk iparosokat s hasznos polgárokat neveljük, hanem hogy a szabadalmazott szedelgő handlék s mindenféle gyűlevész kapusi vállalkozók használható szerszámokat és a proletáriusz elegető tápot nyerjenek.

Ha egy lelketlen hódító, aki a meghódított nemzetet erkölcsileg és anyagilag megsemmisíteni akarja, ilyen eljárást követ: kegyetlenséget követne ugyan el, de mégis érthető. Hanem egy nemzetnek saját faiból álló, alkotmányos kormányától, amelytől a nemzet az ó javának és érdekeinek előmozdítását nemcsak méltán elvárhatná, hanem követelheti is, a beteryjesztett javaslatnak intenciója megfoghatatlan.

Alulirt társulat ezeket tekintetbe véve és megfontolva elhatározta az ország ipartársulatait felhívni, hogy a beteryjesztett javaslatnak — amely nemcsak hogy anyanaru helyzetünkön nem javít, hanem még súlyosbitja, sőt még a reményt is egy jobb jövőre elveszi — törvényerőre emelése ellen minden törvényes eszközzel közreműködni sziveskedjenek.

De miután kérvényezéseink miat eddig, ezután is hibávalóknak lennének, egy mód volna, amely célhoz vezetne: t. i. lehető hamar egy országos iparosgyűlésnek Budapestre összehívása oly célból, hogy az mielőtt a javaslat a képviselőházban tárgyalás alá kerülne, annak a jelen alakjában törvényerőre emelése ellen a lehető impozans tiltakozzék.

Ha ezt elmulasztjuk s a javaslat törvényre válik, még gyermekeink jövője is veszve van.

Társulatunk ez érdemben már felkérte az országos iparegyesület elnökét, gr. Zichy Jenő urat, hogy ilyen kongresszus összehívását kiessközölni sziveskedjék.

Felkérjük tehát ezennel az ország összes ipartársulatait, javaslatunk támogatására.

Nagy-Kanisza, 1884. évi febr. 10.
A nagykanizsai általános ipartársulat.
 Eger Ignác, Hencz Antal,
 alelnök. elnök.

Földi Ferencz,
 titkár.
 (Folyt. második oldalon.)

— Országgyűlés. A képviselőház vasárnap ülést is a járásbírók s az szaporításról szóló javaslat tárgyalása foglalta el, mely azonban ma sem ért véget. Grecsák tüzetes beszédben Versecznek kívánt törvényeseket az általános rendezés alkalmával. Dárday Sándor előrebocsátott indokolás mellett határozati javaslatot adott be, hogy a törvényeseket lehetőleg a közigazgatási központokra helyeztessenek. Polonyi Géza hosszú beszédében a Szolnokra állítandó törvényesek mellett érvelt és polemizált Ellessel és Sárközyvel. Midőn a javaslatért köszönetet mondott az igazságügyminiszternek s abbéli reményének adott kifejezést, hogy a haz többisége azt elfogadandja, (Csánády a padra üt, oda kiáltva Polonyinak, hogy »ez korrektekedés és kaczerkodás a kormány és pártjával!«) Beleszólt a vitába Herman Ottó is, ki hibáztatta Polonyit azért, a miért őt Csánády is megróttá s hibáztatta a kormányt is, hogy ilyen javaslatokkal miért hívja ki harcra a partialis érdekeket. Polonyi azzal vágott vissza Hermannek, hogy hiszen ez is pár nap előtt 300,000 frtot szavazott meg Szegednek, melynek egyik kerületét képviseli. Pauler miniszter és Matuskák előadó felszólalásai után következett a szavazás, melynek eredménye, hogy Sárközy elhalasztó indítvá-

nya 93 szavazattal 80 ellenében elvetett; Dárday határozata javaslata, nem különben maga a törvényjavaslat általánosságban elfogadtatott. — A részletes tárgyalásnál keresztül ment az 1. §; a 2. §-nál felszóltak Sárközy és Apponyi Albert gróf. Sárközy a 2. §-t kihagyatni kívánta. — Apponyi Albert gróf nem talál országos érvert a jászberényi törvényesek áttétele mellett. Ugy találja, hogy az országban van tizenegy törvényesek, melynek ügyforgalma részint kisebb, részint körülbelül azonos nagyságu a jászberényivel. Ezek a következők: a fumei, a csikszerepai, a kőzdíváshelyi, aranyosmaróthi, besztercebányai, ipolysági, lugasi, zalaegerszegi, székelyudvarhelyi és karánsebesi tvszekek. Ezek közül ötben az ügyforgalom kisebb, mint a jászberényinél, a többi hatnál körülbelül ugyanazon nivan áll. Nem kivánom untatni a t. házat a számok részletes felsorolásával; ezek a statisztikai évkönyvben mindenki által megtekinthetők. De hiszen — folytatja — ez nem is meglepő. Valamely törvényesek működésének szükségessége nem annyira az abszolút népe-tégi és kiterjedési számoktól, hanem sokkal inkább a relatív népességtől, a lakosság sűrűváltól és egyéb viszonyoktól függ, melyek a jogi sűrűdások gyakoriságát előidézik. Már pedig, ha veszszék azt, hogy a jászág területén, azon 22 mérföldnyi területen 80 ezer lélek lakik, tehát egy négyzet mérföldre 4 ezer főnyi lakos jut, a mi hazánkban a legstürbb és európai szempontból is stür népességi arányok közé tartozik, ha veszszük, hogy a jászág területén tulajdonképeni magyar értelemben vett nagybirtokos nincs, hanem a földbirtok mód felett fel van aprózva s ennélfogva birokjogi keresetek igen gyakoriak, már magában meg van adva egy kis vidék képe, melynek gazdasági és kulturális viszonyai indokolják azt, hogy helyhez kötött törvénykezése legyen egyedül az igazságszolgáltatási politika követelményének szempontjából és így már a priori világos volna, hogy ily körülmények közt egy helyi törvényesek szükséges, a mit a posteriori bizonyítanak azon adatok, melyeket felolvastam és a melyek a tételnek próbáját szolgáltatják. Hiszen a több mint kétszer annyira kiterjedő karczagi törvényesek ügyforgalma az egyik évben egyenlő, 1882-ben pedig kisebb volt, a mennyiben a jászberényi törvényesek 6338, a karczagi pedig körülbelül 5000 ügydarabot intézett el. Ezek t. ház, adatok a melyek igazolják azon tételt, hogy a területi és népességi abszolút számok az igazságügyi politika szempontjából nem képezhetnek érvert, a mellett, hogy törvényesek valahol léteznek. (Igaz! Ugy van!) — az idő előrehaladván s a szólásra még többen lévén följegyezve, a vita itt felbeszakított s következett a k e r v é n y e k tárgyalása, melyek mindenben a kérvényi bizottság javaslatai szerint intéztettek el. Felszólalás történt az állami tanítóképzés z e d é k tanárainak kérvényénél, melyet miután Székely Elek előadó ismertetett, Száthmáry György indokolt és támogatott. Trefort miniszter erre az igéretet tette, hogy e kérvényt a jövő évi költségvetésnél kellő figyelemben fogja részesíteni. Jónás Ódón a miniszter e nyilatkozatáért köszönetet mondott a kérvényezők nevében. Hegedűs László és Kovács Albert is megnyugvásukat fejezték ki a miniszter igéretében. — A magyar tengerparti vitorlás hajótulajdonosok kérvényét Csernátorny támogatta. — Ezzel az ülés véget ért.

— Az angol felsőház ülése Salisbury által a kormány ellenében indított bizalmatlansági nyilatkozat*) tárgyalása folyamán Granville lord kijelenté, hogy Szudán sorsa sem Angolország, sem India érdekeire nincs befolyással, sőt megtartása még Egyiptomra nézve sem bir állandó fottossággal. A szinkati és tokari helyőrségek körülbelül csak ötvened részét teszik a Szudában levő összes egyiptomi csapatoknak. A kormánynak ügyelnie kellett, hogy Gordon tábornok terveit ne keresztelje. Szóló azon szerencsés helyzetben van, hogy kijelentheti, hogy a legújabb hírek szerint Gordon tábornok nem ellenzi, hogy Szukim környékére csapatok küldessenek, a hadműveletekben résztveendők, miért is a kormány parancsot adott, hogy Tokart, ha megvédhető, támogatni kell. A kormánynak nincs szándékában, hogy Egyiptomot annektálja, csupán addig szándékozik azt megszállva tartani, míg a nyugalom az országban helyreállitatik. A kormány megteheti, hogy kiváló férfiakat biz meg Angolország érdekeinek Egyiptomban való képviselével és a polgári és katonai állásokra tehetséges egyéneket ajánl, de különben Egyiptommal való összeköttetéseit *) Mult számunkba a bizalmi nyilatkozat a kifejezés, nehány betű kihagyása folytán került bele.

csak a kitűzött cél elérésére kell szoritania. — A felsőház végül a Salisbury által indított ványozott bizalmatlansági nyilatkozatot 181 szóval 81 ellenében elfogadta.

Az angol alsóház még mindig nem határozott a benyújtott rosszallás indítvány s az ahhoz beteryjesztett módosítások fölött; de Anglia közvéleménye hatalmasan nyilatkozik már a kormány politikája ellen.

— Belföldi hírek. Vay Miklós báró koronaórt a király kinevezte a felsőház alelnökévé. — Budapest en megindultak a képviselőválasztási mozgalmak.

KARCZOLATOK.

(Itt is vannak szellemidézők! — Mi nincs Angliában? — Két kormányelnök. — Az »Auftrag«. — A zavar. — A. és B.)

„Mulatságos órát szerzett magának a trónörökös, Salvator főherczeggel, midőn Bastiant, az amerikai szellemidézőt leleplezte. Nevet rajtá most már az egész monarchia és a külföld is. De mi azt hisszük? — írja a »Nemzet« — „hogy nemcsak a szellemidéző van »megfogva«, hanem sok előítélet is megtámadva a két főherczeg által. És ennek örülnék mi, ebben látnék olyan jelentőséget, melyből igen sok tanulságot vonhatunk le, felsőbb és alsóbb körök egyaránt, a monarchia minden részében . . .“

Igaz a van a kormány lapjának! Szinte szeretnők, ha a két felvilágosult főherczeg rajta csipné azokat a szellemidézőket is, a kik a »Reakció« és »Feudalizmus« ördögét festetik a falra!

Hogy Anglia felsőháza bizalmatlanságot szavazott Gladstone miniszterelnöknek, furcsa! Angliában senki se beszél reakcióról és feudalizmusról . . . Anglia nem ijed meg egyhamar a maga árnyékától!

Különben a Gladstone helyzete egyben hasonlít a Tisza Kálmánéhoz. Abban, hogy az ellenzék megtudja bukattatni, de még sem til a kormányrudhoz.

A zsidóknak — házassági t. javaslat. A bányavárosoknak — bányatörvény az iparosoknak — új ipartörvény. *) A kétes kerületeknek járásbírótság és törvényesek adása vagy elvétele.

Igy korteskedik a kormány. Csakhogy mit ér az Ezsau tál-jencsége, bár van rajta egy piczi kis — »Auftrag«, ha a töltött káposztát más eszi meg?

Csak nagy zavarban lehet most Tisza Kálmán!

Most, tüstént, nyomban, ejtse meg a választásokat, a mikor az ellenzék pártok még nem szervezkedtek?

Igen! de ki hitte volna, hogy már az iparosoknak se kell az olyan dió, a melyeknek magva nincsen és a főrendiek után ütök ezek is?

Vagy a munkaidőben legyen meg a választás, a mikor a földmives ember nem szereti odahagyni a kenyér-kínáló földet?

Igen, de akkorára meg ugy elkészül az a sok párt, hogy jobban se kell!

... Akkorára talán még Debreczenben is belátják a sertésvágók, hogy mielőtt ők boldogulnak, előbb azt az amerikai sertéshúst behozó trichines politikával kellene elbánni, meg bormérő uraimék is rájönnek, hogy miben hasonlít Papp László uram Tisza Kálmánhoz! (Majd meg s u g u k e g y s z e r.) Nekünk mindegy — állunk elébe a választásoknak most is, később is.

A: Követlem, függetlenségi párt, nevezd el magadat antiszemita-pártnak!

B: Majd bizony! Akkor ugy tennék, miut a kit nagyságos cim illet meg és »hallja kendeztetné magát!

A: Hát legyetek filozemita-párt!

B: No akkor meg a »nagyságos ur« helyett azt a czimet választanám, hogy: »te sem miházi!«

Gili Balázs.

*) Vagy mi!

Szedő.

Az új ipartörvény.

A szegedi ipartörvény-tajjalhoz.
Tisztelt iparos polgártársak! Azt hittük, végre valahára elérkezett a pillanat, melyet hazánk munkálkodó iparosi lelkében oly rég vártak, hogy az ipar szabadság ezímen ránk rött iparszabadságtól megszabadulunk. Azt hittük, ugyanazon kormány, mely a becületes iparosnak kenyeret adó földről oly viszonyok közé dobott, a hol csak megsemmisülés várt ránk, meg fog szabaddítani szomorú helyzetünk ből. Nem úgy történt. Támogatás helyett megint nyakunkon marad az iparunkat tönkretévő szédülés. Az ipartörvényjavaslat sem más, mint szabadalom adása azoknak, kik nem képezték ki magukat az ipar egy ágában sem, de az eddigi rendszerhez képest nehány forinttal izület nyitva, nemcsak bennünket, képzett iparosokat tehetnek adó földről oly viszonyok közé dobni, mint hajdan — szerves egészet képezhetnének. Ők nem akarták — ám lássák! — Hanem jövő évadunk érdekében — szeretnők, ha ebből a vereségből Krecsányi ur is levonna egy kis tanulságot. Tagadhatatlan igazsága volt az ellenczikkezett Bólyói urnak, ha másban nem is, úgy abban az egyben, hogy Krecsányi ur tulságos nagy súlyt tett az operettére s sehogy sem érzi azon kötelességet, melyet — miut jelenleg a legmagyarabb város szingigazgatója — fejlődő hazai drámáinkat tartozik s hogy szinpadon és lapokban szereti a görögötzet és sipot-dobot. Most mindig van tele ház, de tudja e Krecsányi ur, hogy járnak azon orvosok paciensei, a kiket arzenikkal gyógyítanak? Először ragyogó szem, pompás kinézés, telt idomok — aztán összeesnek. Imé, az alkalmazás: A publikum kap csupa fényes kiállítás, tarka-barka operettet, vendégszerlepiest és unnepegyességet, a nézőtér folyvást megtelik, folyvást izgalomban, míg az egészségesebb szep-ántápszerlő (jó drámák-tól) elszakított közönség végre kimerül s egy fényes idény után jöhet egy rossz idény. Tessék vigyázni — valamint meg valamine, a mit szintén teljes jóakarólag ajánlunk a Krecsányi ur figyelmébe. Krecsányi ur igen ügyes, nem ambícióval bíró ember, de sokféle, talán erején felül szeret kapdosni. Operettjét úgy szervezte, mintha Budára készülne s Nagyárad elvesztésében sok része volt azon körülménynek is, hogy Pozsonyra vállalkozott s e miatt csak későn érkezett volna Nagyváradra.

Imé, máryári-szinkör létesítéséről is beszélnek Debreczenben — de nem mint lehetséges gondolatról, hanem mint olyan abszurdumról, amely évek óta kísért egy-egy tárgyiban szenevődő lap hasábjain. Csak az ősi idény kezdete és a tavaszunk vége volna sikeres! De már ez is trös házak idénye, jelellé annak, hogy a mi szini évadunk csak telben virágozik! Aki azonban megmondja, hogy Kolozsvár, a mely egész éven át fizeti a tagjait, szintén nem tart nyári idényt s tudja, hogy Debreczen nyáron át a város közönségének háromnegyed részét igénybe vevő mezei munkával van elfoglalva, — a ki tudja, hogy a bérli közönség megoszlik a fürdő, falu, szőlő és kivált a nyári előadásokhoz kellő alkony óráiban — a nagyerdő között s hogy az iskolai és törvény-szűnet is mily néptelen teszi e várost: az nem veszi komolyan e tervet. De hát ki is építené a nyári szinkört? Magánvállalkozó a verebeknek, vagy részvénrtársulat a melynek összehozását absurdum még csak el is képzelni? Az egész tehát agyrem, a mely ha birna is a megvalósulás eshetőségével — ez az ősi-téli idény határozott kárára történne. Ezen, a mint halljuk — nem sokára egy helyi lapban is szelöltetendő reménynek ne üljön fel sem Krecsányi ur a mi kedvünkre, a mit mi sem ülnék fel az ő kedvéért.

De mi volt annak az oka, miszerint ha már nem kapta volna meg Nagyváradot, oly óriásit bukott, hogy — a szingyi bizottság kedvező határozata daczára nem kapott több szavazatot a közgyűlésen, mint huszat az ott teljesen ösméretlen Nagy Vincze 63, mond h a t v a n h á r o m szavazata ellenében? Tudvalevőleg, maga ellen haragította a nagyváraditársaskörök egyik legkedveltebb s a szingyi-választmányban is nagy befolyásu tagját — a ki a választmányi határozat meghozásakor Becsben időzött ugyan, de megemlékezés nehezteléséről, lesietett Nagyváradra s befolyásával a sajátót és a közgyűlést szépen Krecsányi ur ellen fordította. Egy nálunk megjelenő hetilap azt hozza fel a Krecsányi ur védelmére, hogy e neheztelés nem származott egyébből, minthogy az illető

egy tagot ajánlott s azt igazgatónk nem fogadta el. Gyöngé védelem, mert Krecsányi ur — ki néhány tagot (minek neveznök meg azokat névszerint is?) saját kárára véka alá rejt — csakugyan ne a saját mulatattására, hanem a közönség izlése szerint kell, hogy szerződtesse a tagjait. Imé, mennyire javára válnék nálunk is, ha V a d n a i V i l m a, vagy régebben Szatimáry Árpád ur itt maradhattak volna, a hol őket annyira kedvelék! És azt csakugyan nem lehet eszélynek nevezni s nem annyira kimentő, mint kómiikus körülmény ha a direktor — a ki elvégre sem áll oly magas polcon, hogy ne kelljen néha-néha engedni is, épen azt idegeníti el magától aki, mint a nagyváradit élet is tanúsítja helyzetén ily érzékeny csorbát áthetett. Nekünk nincs o nek Krecsányi urral szemben mást képviseelni, miut a közönség érdekeit, azért még egyszer a legjobb akarattal ajánljuk figyelmébe, az elmondottakat: Egy kis must az operette-csemege mellé és figyelmébe vétele még a magától eltérő nézetnek is! Így aztán megvayunk arról győződve, hogy minden elismerést kiérdemel igazgatónk, de nem kevesebb elismerésre méltó közönségünk teljesen meglesznek elégedve a jövő idénnyel!

Tanügyi viszonyok Debreczenben és Hajdumegyében.
(Kiss József kir. tanfelügyelő jelentéséből az 1882/3-ik iskolai év népoktatási állapotról.)

III.
A tanfelügyelőség nagyérdű jelentésének további adatai szerint van tanító a megyében 132 képesít. 8 nem képesít. 131 reud. 9 segéd 134 férfi, 6 nő, Debreczenben 62 képesít. 7 nem képesít. 52 reud., 17 segéd 50 férfi, 19 nő.

Az iskolákba járók közül egy tanítóra: megyében 108.9 tanuló esik (az ismétlő iskolákkal együtt), Debreczenben 74 (közép és iparosok iskolájába jártak kivételével).

A z i s k o l a é p ű l e t e k r ű l .
A 106 iskola közül saját házában volt megyében 66, Debreczenben 28, együtt 94, bérlet helyiségben megyében 9, Debreczenben 3, együtt 12.

Van az iskolai épületekben megyében 75 iskolában 108 tanterem, 88 tanítói lak, Debreczenben 31 iskolában 71 tanterem, 49 tanítói lak.

A tantermek közül nem bir kellő világitással: a megyében 3 ref. fiskolai tanterem, 1 vegyes izr. iskolai és 2 ref. leányiskolai, — vagyis összesen 6 tanterem: — Debreczenben 1 ref. leányiskolai tanterem. Törvényes kellek nélkül volt böszörményi, hadházi izr. iskolai tanteremek, martinkai és nagyháti tanyai iskolai termek (ez utóbbi iskola megszűnt 1883-ban.)

Az iskolák mellett van a megyében 65 iskolakert, — 51 faiskola, — 59 testgyakorló tér. Debreczenben 19 iskolakert 9 faiskola — 28 testgyakorló tér.

A z i s k o l á k j ö v e d e l m e i .
A iskolák jövedelme volt megyében készpénzben 64,326 frt. természetben 31,804 frt, összesen 96,130 frt.

Az iskolák jövedelme volt Debreczenben készpénzben 49,461 frt. természetben 9603 frt. összesen 59,065 frt.

(Ha pedig ide számítjuk a népiskolák, ref. egyházi növelde és kisdiedódokk helyiségeinek 258,937 frt 40 kr becsár értékű tőkének 6% kamatját 15,586 frt 24 kr kisdiedódokra tett kiadást 3762 frt árveházakra tett kiadásokat 7650 frt 08 kr város általant köteles árvekára tett kiadást 1591 frt Debreczenben kiadás volt 92,533 frt 32 kr.)

X. A z i s k o l á k k i a d á s a i .
A megyében 96130, Debreczenben 59065 összesen 155195 frt.

A megyében 79,940 frt tanítói fizetésből egy tanítóra esik átlag 571 frt, Debreczenben 42,995 frt tanítói fizetésből egy tanítóra esik 637 frt 60 kr.

A megyében az iskolák 96,130 frt kiadásából egy növendékre esik 8 frt 32 kr, Debreczenben az iskolák 59,065 frt kiadásából egy növendékre esik 10 frt 41 kr.

A megyében egy iskola fenntartása került 1281 frt 53 kr, Debreczenben egy iskola fenntartása került 1905 frt 30 kr.

Hajdumegyében 1883. évi 635,387 frtot tevő egyenes adójának 15.13 %/o-ka fordított népoktatási czelokra, Debreczen sz. kir város 1883. évi egyenes adója tett 386,496 forintot; ennek 14.76 %/o-ka fordított népoktatási czelokra.

A z i s k o l á k s z e l l e m i állapotrát nézve: a r e f. i s k o l á k között jeles a megyében 19, Debreczenben 15, jó a megyében 5, elégséges a megyében 8, Debreczenben 1, rossz a megyében 5. — K a t h. iskolák között jeles 8, jó 1, elégséges 5, rossz 2 (a megyében). A g ö r ö g k a t h. iskolában jeles 1, jó 1, elégséges 1, rossz 2. M ő z e s vallásuk közt jeles 5, jó 4, elégséges 3. Felső-népiszkola 1 jeles (Debreczenben). Polgári iskola 1 jeles (a megyében). Községi iskola 2 jeles, 1 jó, 1 elégséges. Magániskola Debreczenben jeles 1, jó 2, elégséges 1.

A megyében a női kézimunkák 31, a házi ipar különféle ágai (nevezetesen szalma és gyékényfonás, méhkasok készítése, kefekötés, forgács munkák) összesen 18 iskolában tanították.

Iskolai népkönyvtár volt 14 községben 20 iskolánál 1812 kötetnyi munkával.

Az iskolai takarékpénztárak száma volt: megyében 23, 589 betétel, 367 frt 57 kr betéti összeggel, Debreczenben 24, 569 betéttel 562 frt, 16 kr betéti összeggel, összesen 47, 1158 betéttel, 829 frt 73 kr.

Az előbbi 1881/2 iskolai évvel összehasonlítva a jelentés tárgyát képező 1882/3. iskolai évi tanügyi állapotát a vármegyének Debreczenmel együtt, következő: az iskolák száma szaporodott 5 iskolával s ugyanannyi tanítóval nevezetesen csegei határban „Nagy-Major” pusztán egy ref. felekezeti jellegű iskolával, melyet méltóságos báró Bay Béla borsodmegyei főispán ur állított fel saját költségén, Szoboszlón 1 ref. elemi fiskolával, Földesen, Sámsonban 1 — izr. elemi iskolával, Debreczenben egy magán jellegű fiskolával.

Egy iskola Nánáson az izr. hitefelvezetnél a hitközség szegénysége miatt szűnetelt, mely azonban 1883. évi szept. hó 2-án ismét megnyitott.

Tankötelesek száma 701-el volt kevesebb mint mult 1881/2. iskolai évben, (melynek a pusztító járvány betegségek folytán a tanköteles gyermekek között nagymérvű halálozásokban van az oka): — az iskolába járók száma pedig 258-al, — az iskolába nem járók száma apadt 443 al (ami abban lélt magyarázatát, hogy a tankötelesek száma szintén apadt).

A tanzszerk, taneszközök általában véve szaporodtak.

Az iskolák kiadásai a megyében apadtak 15334 forinttal, mely küllönséget az okozta, hogy mult 188¹/₂ tanévben a reformátusoknál Balmaz-Ujvárosou, P-Ladányon, Tégláson uel iskolák építettek, s azoknak költségei neveltek az előbbi évben nagyobbra a kiadást.

Szaporodott a tantermek száma 5-tel u. m. Csegén „Nagy-Majorban” 1 el, Szoboszlón 1 el, Sámsonban 1-el, Földesen 1-el, Debreczenben 1-el; ugyanazon helyeken 1—1 tanítói állomás, vagyis összesen 5 szerveztett.

Népiszkolai ügyforgalom.
Tanfelügyelői hivatal ügyforgalmának száma volt 1353, ebből hajdumegyei közigazgatási bizottság által tárgyaltaott 78, Debreczen sz. kir városánál pedig 31 ügydarab, összesen 109.

A kir. tanfelügyelő felügyelete alatt levő 106 elemi-ismétlő, felső nép- és polgári iskolában, 1 ipartanodában (12 tanteremben 15 órát adó taór és tanító, a rajz tanításánál 7 segédtanító, összesen 22), 1 kereskedelmi közetanodában (7 tanár), 4 kisdiedódában, 1 gyermekkerben, mult 1882—3. tanévben 214 iskolalátogatást vezetett, a 4 óvodában s 1 gyermekkerben 10-et. Iskolalátogatása azonban, ha azt az említett tan és nevelintézetekben működött tanítók s tanítónők és taná-

Debreczen—Nagyvárad.

(L—g.) Szinte megdöbönt az a kép, a melyet nyujt Nagyvárad sz. kir. városának febr. 15-én tartott közgyűlése. Nem azért, mivel ezen határozatot el, hogy — a szingyi bizottság javaslatának ellenére, — nem Krecsányi Ignác ur, a helyben működő szintársulat igazgatója, hanem Nagy Vincze ur, a szegedi direktor nyerte el a nyári szinkört, hanem megdöbönt a közgyűlést megelőző kortes-hadjárat s maga a közgyűlésen folyt vitának hevesége. Pártok állottak szemközt, a pok formális vezérczikket irtak a két direktor s primadonnáiknak előnyös-hátrányos voltukról és a különben épen nem országos fontosságú kérdés egymaga foglalkoztatott egy szokatlanul látogatott közgyűlést. Ha az ember az ottani lapokat olvasta s látta, hogy a komoly politikának szentelt első oldalakon „Krecsányi” és „Nagy Vincze-p á r t r ő l” van szó, szintén kérdezné, hogy milyen pártusa lesz még akkor, a mikor politikánk jelenlegi direktorának pártjáról lesz szó! Vagy Nagyváradon majd a politika fog komédiaszámba-menni? Azonban félre a tréfával; reánk nézve mindegy, akár Krecsányi, akár Nagy Vincze, tehát két

tökröződött fel! Az az igézó arcz oly esdeklően tekintett felé, oly szivrehatóan kérte, hogy pillanatra ingadozni kezdett elhatározása; de másfelől megjelent előtte a sötét jövő minden réme s nem ingadozott többé! . . .
Meg kell történnie! . . .
Kézében reszketett a toll, midőn szerető gyámányjához s ahhoz az igézó gyermekhez a végső istenhözadót intézte, könnyei ott folyának le a papíron s midőn az utolsó vonást lerajzolta, kitört lelkeből a fájdalom és . . .
— Vége, vége minden szép álmainknak! — nyöszörgé elalélva.
Némán irányá szívének a pisztolyt, még egy pár szót rebegtek ajkai s keszen volt a végső utra . . .
De e perczen zajosan nyílt fel az ajtó és egy gyöngéd kis kez félreléke a feyvert és szilárd hangon mondá:
— Kis hit! tanulj férfi lenni és ne vedd el gyávau életedet!
— Margit! . . . testvérem! . . . zokogá a boldogtalan.
Az erős férfi kezéből kihullott a feyver . . . Az álomkép igézó arczával ott állott előtte valóságban. A férfi arczán sötét szégyenpír égett, szégyenelte magát attól a leánykától; az gyenge mint lilium s kebleben még is férfi sziv dobog, — ő erős mint tölgy, de szíve gyenge, mint gyermeke.
— Kejl fel, miért sírsz? Légy férfi és tanulj szenvedni, tűrni!

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Keresd az asszonyt.
— Beszélj. —
Irta: **Erdélyi Imre.**
(Folytatás.)
Az a tűz, mely oly jótékonyan melegíté szívet: most már kialudt; azaz égő szerelem, melylyel lelke egész hevével rajongta körül azt az asszonyt, kit elég bálgán a legnemesebb eszménykének gondolt, milyet csak a költői lélek teremthet, — most már nem boldogság, de óriási fájdalom, mely önmagát emésztí fel.
Oh csak legalább volna ut a beszennyezett becsület tisztázására! Oh, ha találna egy mentő gondolatot, örömost odaadná életét! . . . Igen, az életét! Ez az egy még az övé, ezt még nem rabolta el tőle senki! . . . Hátha ezzel az ettel megváltatná azt a beszennyezett becsületet? . . .
A hánködöt lélek kétségbeesetten ragadá meg e végső eszközt s most már némileg nyugodtabbnak érzé magát. A megtört alakban büszkébben dobogott a sziv arra a gondolatra, hogy még felemelkedhetik a nyomoru porból, hová cselzövény taszítá! . . . Oh, mint gyűlölte most már azt az asszonyt! . . .
És a nő-daemon alakja mellett mint tündér álom suhant tova lelkeben egy halvány leányka angyal arcza, kinek égő fekete szeméből jóság, szájalom, erély és bizodalom

— Szenvedni, tűrni?! . . . Annál a szenvedésnél már nem lehet a földön nagyobb, mint a milyen az enyém . . . Oh miért is jöttél ide, miért nem hagytál meghalni; azóta látod már csendes ember lennék, — szólt szorult mosolyal.
Meghalt, te, a ki oly sokat beszéltél a szilárd akaratról, a férfui erélyről, — te akarnál meghalni Béla? Hát az a sok szép beszéd csak hazugság volt, s midőn valóban férfui lélekkel kellene küzdened, te csüggedten akarsz lemondani életedről? Illik-e ez egy férfuhoz, Béla?
— Nem! de ha tudnád, hogy becsületem forog koczkán s azt máskép meg nem menthetem; ha tudnád mily nyomoru lettem más miatt a világ és önmagam előtt, — nem ítélték el!
— Tudok mindent; Dénes bácsi az elebb beszélte el, hogy gazemberked bálójába jutottál s visszaélték gyengéségeddel . . .
Pedig dehog tudott mindent! Dehog beszélte volna el a jó Dénes bácsi azt, hogy Béla asszony iránti szerelemből követelt el oly roppant vétket, melyet a társadalom meg nem bocsát soha! Tán bizony, hogy összetörje azt a gyengéd gyermeki szívet! . . . Mert a szeretet mindent megbocsát, csak egyet nem a hitlenségét.
— Még többet, sokkal többet vétkeztem Margit, s ki tudja megnyerhetem-e azért gyámnyám és a te bocsánatodat valaha! . . .
— Szegény Béla, mily sokat szenvedhetél, hogy még ketekdni tudsz bennünk! Min-

dent, oh mindent megbocsátunk, de nem felelhetünk; nem felelhetjük el soha azt, hogy szükségében nem fordultál hozzánk. Talán ha több bizalommal vagy irántunk, nem történik meg ez a szerencsétlenség raitad!
— Köszönöm részvételed, Margit . . . de lásd, anyi sok jótéteményben részesültem már gyámnyamtól, hogy arczipulás nélkül nem vehetém többé igénybe segítségéd! . . .
— Te rossz gyermek, hát azt hiszed, hogy a mama nem szivesen megtesz érted mindent, a mit csak kérsz! Te háládtalan! Hát azt hiszed, hogy . . . én is nem csak úgy szeretlek téged, mint . . . mint . . . a mama?
A szende lányka kezébe rejté piruló arczát és akadozó ejté ki az utolsó szavakat. Béla keblén egy addig nem ismert érzelem rezgett át: nem az a szenvedélyes és romboló érzés, melylyel Veron iránt viseltették, hanem valami eddig csendes s boldogító! . . . Ime éveken keresztül együtt növekedett egy leánylyal és nem vette észre, hogy micsoda lélek, milyen szerelem lakik abban!
Szegényeld magad Béla! Meghagyta magad becsületelőt fosztani egy szép asszonyi daemon szemeiért, s nem vetté észre a szerény jolyját, a mely előtött virult!
És abba a boldogító érzelembe belevegyül lassanként valami kimondhatatlan kín, fájdalom és keserűség; tudata annak, hogy az ő könnyelműsége összetörte egy gyöngé gyermek szívet s talán mindkettőjük boldogságát!
(Folyt. köv.)

Helyi hírek.
* Szivrázó nyomor. Mely az emberbarátok nem megrázó nyomorban sünülő tetjük. A férj az apa, egykétés z, kinek remek műveiben részesültek — elhalt, 2 fú gyermekkel itt hagyta segélytelenül A család a ton nyomorog s eddig is uket, hogy a család régi bami segélyt olykor-olykor mit enniök, egy harapas ruhájuk, csak egy-két alsó ruhákuk felmondva s nincnek . . . Nem akarunk morról, — e kétségbe De utalunk a nemesen erző nyúrületére s reméljük hogy hitni fogják. Ha egy csaszázöt forintot fizetni egy akkor Debreczenben van soknak, hogy egy 6 tagu nek a biztos éhhaláltól. Amányozóknak szerkesztőséggel szolgál egy a nevelni lamint az érkező adomány nyugtázzuk és rendeltetési — És ne feledje senki, hogy gyorsan ad.
* Gyűlések. A Tiszzet tegnap nem tartott kevesen jöttek össze. Ugy nécskozás a körül akart voltintézet háza eladásak-e megverése bocsátásnak. — Sz meg a helybeli taná lése, mely későbbre halál kélepen nem lett megtárkór közgyűlése sem, miut lentek meg anyian, hogy tok hozassanak.
* A helybeli részvényüzet eredménye igen kedAz „alföldi takarékpénztárnyekent 7 frtot már fizeti reszkedelmi bank” tegnap részvényenként 6 frt osztalUgy halljuk, hogy az „ipaés hitelintézet” nemkülömpénztár is kedvező eredmádaikat. Az „István” gőzéví tisztá nyeresége is kilő értesültünk, az igazgatott üléseben elhatározottként 15 frt osztalék fog lélesnek; s ezenfelül a tartczelokra nagyobb összegek

* A kölcsönösségelyz befizetés napja az egylet mint 600 frttal növelte. A nyira szaporodott, hogy tett 600 betéti könyvecsujakat kell készíttetni. Fizírók, hogy még csak ezéd. u s vasárnap d. e. lelkül befizetni, a kik február 2-től fogják a fizetni. Kölcsönökre másek, a kik ilyeneket óhajts3—4. s péntek 3—4-ig te sek felelt a jövő héten talúls fog önteni.
* Felolvásás. „Egy b e l m i s i ó” cím alatt nár ur érdekes felolvasászaki önképző társulat szótában és Helvétiaiban tett le, s vonzó meleg előadásmily egyházas és vallásnevezett helyeken még a mennyit tesznek a missió budítólág fordult a nagy hittanhallgatókhoz, kiknek man elnök mondott melegt a felolvasó tanárnak. érdeket kölcsönözött azon tanároknál közlben meg Balogh Ferencz, Tóth S. Bethlendi Endre tanár ur * Eljegyzés. Kedv lekünnepet nit tegnap est Herman, a „D. N. Ertesit azon alkalomból, hogy egy

1965 frt kiadásából... 41 kr. ... 1965 frt kiadásából... 41 kr. ... 1965 frt kiadásából... 41 kr. ...

rok száma szerint vesszük, akkor 456-ot tesz, mert minden egyes tanító s tanítóné és tanár vezetése alatt levő osztályt vagy osztályokat az óvodákkal együtt az elmúlt tanévben is kétszer, sőt (néhány intézeteknél nevezetesen az ipariskolában minden negyedéven egyszer) a szükséghez képest többször is meglátogatott; s az ezekről szóló jelentéseket és kimutatásokat az illető közigazgatási bizottságokhoz annak idejében mindenkor be is terjesztette.

Ugy a hajdumegyei, mint a Debreczeni sz. kir. városi közigazgatási bizottságok a népnevelés és közkutatási törvény által hatáskörükbe utaltakat mindenkor a legnagyobb készséggel és pontossággal teljesítették. Ilyenek voltak már a többiek között a tanköteleseknek a mult 188% iskolai évben is névszerinti pontos összeírattatása, — s azoknak iskolákba való rendes feljuttatása; az iskolamulasztó gyermekek szüleinek megbüntettése: — az iparos tanoncok taníttatásáról, és a debreczeni alsóbb fokú ipartanodának a minisiteri szervezet szerzet szerinti rendezése; — izr. zugiskoláknak beállítását, s több községi előjárónak törvényszabta kötelesegiüknek nem teljesítése miatt fegyelmi eljárás alá fogatása stb.

Helyi hírek.

* Szivrázó nyomor. Meglettünk keresve, hogy az emberbarátok nemesen érző szívét egy megrázó nyomorban sanyló családra figyelmeztetjük. A férj az apa, egykor tekintélyes építész, kinek remek művei általános elismerésben részesültek — elhalt, s nejét 3 leány és 2 fiu gyermekkel itt hagyta vagyontalannak, — segélytelenül. A család az apa halála óta folyton nyomorog s eddig is úgy tengette életét, hogy a család régi barátai nyújtottak némi segélyt olykor-olykor számukra. Ma nincs ut ennök, egy harapás kenyér sem, nincs ruhájuk, csak egy-két alsó nem ruha, de rongy. Lakásuk felmondva s nincs fájuk, hogy irtésnek... Nem akarunk erősen írni e nyomorról, — e kétségbeeső állapotról. — De utalunk a nemesen érző emberbarátok könyörületére s reméljük hogy e nyomort enyhíteni fogják. Ha egy család tud 105 mond százöt forintot fizetni egy bálj jegyért, — akkor Debreczenben van még annyi fölöslege soknak, hogy egy 6 tagu családot megmentenek a biztos éhhaláltól. A könyörületes adományozóknak szerkesztőségünk szives készséggel szolgál úgy a névvel mint a lakással, valamint az érkező adományokat esetleg átvévén nyugtázzuk és rendeltetési helyekre juttatjuk. — Es ne feledje senki, hogy kétszer ad a ki gyorsan ad.

* Gyűlések. A „Tiszta” bizottsági intézet tegnap nem tartott gyűlést, miután igen kevesen jöttek össze. Ugy halljuk, hogy a tanácskozás a körül akart volna forogni, hogy az intézet háza eladassék-e magánuton, vagy árverésre bocsátassék. — Szintén nem tartott meg a helybeli tanítók vitagyűlése, mely későbbre halasztott. — Hasonlóképen nem lett megtartva a polgári kör közgyűlése sem, miután a tagok nem jelentek meg annyian, hogy érvényes határozatok hozassanak.

* A helybeli részvénytársulatok mult évi üzlet eredménye igen kedvezően mutatkozik. Az „alföldi takarékpénztár” osztalékát részvényenként 7 frtot már fizetik, az „ipar és kereskedelmi bank” tegnap tartott közgyűlésén, részvényenként 6 frt osztalék állapított meg. Ugy halljuk, hogy az „ipar egyesületi takarékpénztár” is kedvező eredménnyel zárták le számadásait. Az „István” gőzmalom társulat mult évi tiszta nyeresége is kielégítő, mert a mint jól értesültünk, az igazgatóság szombaton tartott ülésében elhatározottat, hogy részvényenként 15 frt osztalék fog javasoltni a közgyűlésnek; s ezenfelül a tartalékokra és jótékony célokra nagyobb összegek fognak fordíttatni.

* A kölcsönösségélyző egyesület tegnap befizetés napja az egylet vagyonát újra több mint 600 frttal növelte. A tagok száma annyira szaporodott, hogy az eredetileg készített 600 betéti könyvecské már elfogyott s újakat kell készíttetni. Figyelmeztetnek az aláírók, hogy még csak ezen héten szombaton d. u. vasárnap d. e. lehet bünteteskrajczár nélkül befizetni, a kik aztán jelentkeznek, február 2-től fogják a bünteteskrajczárokat fizetni. Kölcsönökre már történtek előjegyzések, a kik ilyeneket óhajtanak tenni, szerdán 3-4, s péntek 3-4-ig tehetik. Az előjegyzések felett a jövő héten tartandó igazgatósági ülés fog dönteni.

* Felolvasás. „Egy háziasság és belmisió” cím alatt nt. Csiky Lajos tanár érdekes felolvasást tartott a hittan-szaki önképző társulat szombati ülésén. Skótiában és Helvétiaiban tett tapasztalatait írja le, s vonzó meleg előadásban adta elő, hogy mily egyházas és vallásos érzülettel bírnak nevezett helyeken még a legelőkelőbbek is, s mennyit tesznek a missio érdekében. Végül buzdítólag fordult a nagy számmal összegyűlt hittanhallgatókhoz, kiknek nevében Révész Kálmán elnök mondott meleg szavakban köszönetet a felolvasó tanárnak. A gyűlésnek nagy érdeket kölcsönözött azo körülmény, hogy a tanárok közül többen megjelentek, nevezetesen Balogh Ferencz, Tóth Sámuel, dr. Karsa és Bethlendi Endre tanár urak.

* Eljegyzés. Kedves emlékü családi lektünnepet ált tegnap este Zichermann Herman, a „D. N. Ertesítő” érdemes kiadója azon alkalomból, hogy egyetlen leányát, a ke-

lomben és egyéb lelkitulajdonokban egyaránt gazdag Blanka t eljegyezte Köhn Lajos török-szentmiklósi igazgatótanító. Az ünnepelet családi körű lakoma követte, melyen számos felkölözött mondatot az ifju párra és az öröm szülőkre. A két ifju szív frigye válják kiapadhatlan forrásává az örömmek és családi boldogságnak.

* Temetés. Ma délután 2 órakor temették el özv. Sipos Istvánné asszonyt, Sipos Bálint helmunkatársunk édes anyját csapó utcai háztól a nagytemplomban tartott gyász szertartás után a hatvanévesi temetőbe. Az elhunyt fölött nt. Kiss Albert osz. gyűlési képviselő mondott gyönyörű szép imát. Az elhunytak örök béke lengje körül porait!

* A „kereskedelmi-kör” érdekében tegnap d. u. 3 órakor a kereskedelmi s iparkamara helyiségében látogatott értekezlet tartott, a melyen az „alapszabálytervezet” némi módosítással elfogadtatott. A további eljárással az eddigi bizottság bizatott meg, mely legközelebb az aláírási íveket fogja kibocsátani. Mihelyt 100 tag a tagságra kötelezi magát, a kör megtartja alakuló közgyűlést. A kör alapszabálytervezete így van kidolgozva, hogy a terménykereskedők, kik eddig mint „terménycsarnok” önálló egyesületet képeztek, mert a kör I-ső szakosztályát fogják képezni, ügyeket egy külön erre rendelt helyiségben d. e. 11-1 óráig intézik el. A közvetítő (sensálók) a külön helyiséget a kitűzött órákban csak akkor látogathatják, ha erre a kör választmányától engedélyt nyernek, de a kör tagjai nem lehetnek.

* Színház. Tegnap új darabot láttunk: Makróczy „Komámasszony” cz. népszínművét. Igen szép dalok vannak benne, a melyeket Örléy Flóra k. a. és Kiss M. ur nagy tetszés mellett énekeltek, azonban bombasztikus nyelvezete, szenzációs drámakba való helyzeti és meseje nem bizonyítanak e darab életképesége mellett. Az előadás jó volt.

* Ügyvédi kamarának közhírré teszi, hogy Telegdi K. László debreczeni ügyvéd, az ügyvédek lajstromából saját kérelmére kitöröltetett.

* Posta ügy. A t közönség saját érdekében kéretik: leveleit nem a postaeület alatt levő pincze ablakon, hanem a felette levő levelegyűjtő szekrény nyílásain bedobni, mert e pinczében dobtott levelek vagy elpusztulnak, vagy csak napok mulva találhatunk meg; miut a „Ludmáni Pál urnak Nádudvaron”, és a „Czibere Gabor urnak Nádudvaron” című levelekkel történt; melyek a mai napon megtalálván, rendeltetési helyökre továbbítottak.

* Az alföldi takarékpénztár választmánya fogadja hálás köszönetünket ama tíz forintért, melyet szives volt pénzárunk gyarapítására ajándékozni. A deb. ír. betegsegélyző és ápoló nöegylet Elnöksége.

* A kereskedelmi és iparbank XVII-dik közgyűlést tegnap tartotta a részvényesek nagy érdeklődése mellett. S ez zina Lajos igazg. elnök a gyűlést megnyitva, olvastatott az igazgatóság évi jelentése, melyből felemlítjük, hogy a váltószámítás jelentékeny emelkedést mutat; a váltótárcza 140 ezer trttal nagyobb a tavalyinál. Pénztárforgalom nyolczadfel millió. Tiszta nyeresemény 22033 frt 87 kr. Ebből osztalék részvényenként 6 frt, mely a tőke 12%-os kamatozásának felel meg. Jótékonycélokra 300 frt, nyugdíjalaphoz 480 frt 49 kr, tartalékalaphoz 1000 frt csatolandó. Az osztalék má tól kezdve már kifizettetik. Az igazgatóságból szabályszerűen kilépett Berger Henrik és Steinfeld Antal újból megválasztattak.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon ösmerőseinknek barátainknak, s általában a melyen tisztelt részvevő közönségnek, valamint a realtanoda tek. tanárkarának a tenuló ifuság dalártagjainak is, kik felejtetlen Mihály fiunk végtisztesség tételénél oly nagy számban megjelenni, s résztvételük a veletlen halál által oly melyen sebzett szívünk fájdalmát megosztani enyhíteni szivesek voltak, fogadják egé z családom nevében fájó szívemből jövő hálás köszönetemet. Debreczen, február 18. Jóna a Dániel.

* Domesztika. Az országos egyházi közalapot illető munkálat még mindig ki van téve a ref. egyház jegyzői irodájában. Az még e héten is megtekinthető. Felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét.

* Megtörtént. A vonat megáll. A konduktor elkiáltja: „Debreczen, 25 perczi!” „Enye beh csuf rikacsoló hang!” morog egy utas a kupében. „Csakugyan? Ha nem tetszik az urnak az én hangom, fogadjja meg Blaha Lujzát az ur. Azzal tán majd meg lesz elégedve az ur!”

* Magyar éjszakkeleti vasut vezérigazgatósága tudatja velünk, hogy vonalain ez év május 20-ától a személyszállító vonatok menetrendét teljesen megváltoztatja, az utazó közönség érdekében szükségessnek tartjuk a megváltoztatott menetrendből ezuttal annyit felemlíteni, hogy az utazás minden vonalon gyorsabb lesz. Debreczenből indulni fognak a vonatok reggel 4 óra 15 perczkor, délután 3 óra 39 perczkor.

* Nagyszivű. Egy fiatal ember, ki oly helyen van alkalmazva, hogy a gyöngeszivű hölgyvilággal sürűn és váltakozva érintkezhetik, igen furlangosan járogat el velük szemben. Nem csak a tapasztalatlan pesztonkákat és gyöngédszívű szobaczcizásokat, sőt a megállapodott érzelmű szakácsnők szívet is izgalomba hozza, kiket különböző biztatásokkal csábítottat magához és műnyelven szólva: megpumpolta őket, a mi azt jelenti, hogy kölcsönöket kér a pillanatnyi pénzszavarak elkerülésére tőlök, a mik gyakran ismétlődtek. Valtogatja a szive ideáljait, mint

ha csak fők Schenk Hugó volna. De ő szerényebb s csendesebb véru s így nem megy tovább a kölcsönöknél, a melyeknek alapja a változó — szerelem. A rendőrségnél tetteik ellene jelentést. De hát mikor neki olyan nagy szive van s belefér egy regeimert asszony — szerelem!...

* Halálözás. Vinnai és dráveczi Dráveczky Johanna urnó élete 49-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó évi február hó 13-án délután 1/4 4 órakor, Budán elhunyt. A halott hült teteme ma a budai vizvárosi köztemetőbe örök nyugalomra elhelyeztetett. — Áldás emlékére.

* A fülöt! Tegnap este a színházi épület előtt, az előadás után két huszár szóvitába egyeledett egy tisztilegényvel, a melynek következménye lett, hogy ez utóbbinak a fülét az egyik huszár kardjával levágta. — A tettesek ezután siettek elmenekülni a zivatar színhelyétől. Természetes, hogy ezóta meg vannak csipve.

* Kinvezés. Főiskolánk egykori jeles készütsége növendéke: Lengyel Imre a h. b. ös zörményi kir. járásbírószóghoz joggyakornoknak neveztetett ki.

* Bál. A b. újfaluú társulók által szombaton rendezett bál egyike volt a legsikerültebbeknek, miket e derék egylet fardhatatlan búzóságú és ügyességű főparancsnoka Karakas Lajos vezetése alatt rendezve, benne egyesíti a város művelt közönségének minden részét. A csinosan feldisztelt táncteremben már 8 órakor megzendültek az első csárdás hangjai s az általános jó kedély és vidámság megmaradt egész „kivilágos kiviradtig.” A táncosnők igazán szíves sorából hadd álljanak itt a következő szerepek nevei: Zsiday Mariska és Zsuzsika, Kovács Teréz (Debreczenből), Papp Gizella és Vilma, Kranzl nővérek, Dienes nővérek (B. Szentmártonból), Tóth Vilma stb.

* Megfejtés. Lapunk legutóbbi talányát helyesen megfejtve beklüdték: Bilkei Imre, R. B., J. Sz., Kiss Irén, Nyiry Gyula, Kerekgyártó István. A jutalmát, a megejtett sorolás utján Csáthy Ferencz nyerte el.

Hazánk s a külföld.

— Az elhunyt László Imréről sok jó adomát beszélnek, így a következőt is. — Volt neki egyszer egy kedves lova, a melyet a kocsisa mindig ütött-vert. Igen kedves lova lévén, bemegy egyszer az istállóba és épen tetten éri kocsisát, a mint a lovat a vasvilla boldogabb végével abrakoltatja. — Persze dühbe jött az öreg s rákiált a kocsisára: „Mit csinálsz te istentelen? Hogy mered ezt a lovat ütni?” „Hát kérem alásan — felelé a kocsis megszéppene — ö k e z d t e!” „Hát hogy kezdte?” „Hát megrugott, instálam alásan!” „No hát akkor csak folytasd öcsém, ne maradj adósa!” felelt az öreg kibekítve az agyafut választ. — Hanem az öreg maradt a most is dívő közmondás, hogy „ö k e z d t e”, mint az öreg László Imre lova” — ha valahol dulakodás folyik.

— A m. orsz. hírlapirók nyugdíjintézetének igazgatósága egyhangulag Neményi Ambrus hírlapirót választotta meg a nyugdíjintézet titkárának.

Törvényszék.

— Lónyay Menyhért gróf rágalmazási és becsületsértési pöre, Fráter Sándor nyiregyházi lakos és földbirtokos ellen tegnap délelőtt tárgyalatott a fővárosban. A per tárgyat a képezi, hogy Fráter Sándor, a tiszavölgyi társulatnak 1881. nov. 27-en tartott közgyűlésén a felső szabolesi szabályozási társulatról úgy nyilatkozott, hogy az önző magánérdekek kielégítésére alakult kompánia”, és bámul, hogy ott sikkasztások nem történek. — A felső szabolesi társulat igazgató választmánya megbizta elnökét, Lónyay Menyhért gróft, hogy Fráter Sándor ellen indító rágalmazási pert. A vizsgálat megejtetett és m. e. apr. 2-án a tárgyalás meg is tartatott, de eredmény nélkül, mert mindkét fél különböző műszaki iratokat kívánt meg bemutatni. Ezek az iratok beadatván, az újabb tárgyalás mára tűzetett ki és erre a magánpanaszos fél részéről ennek képviselője, Komjáthy Béla, orsz. képv. jelent meg. A panaszlolt fel, Fráter Sándor, személyesen jelent meg, védője dr. Friedmann Bernát kíséretében. A bíró szombaton d. u. 2 órakor hirdette ki az íteletet, mely vádolt Fráter Sándor nyiregyházi lakost a b. t. k. 258. § ába ütköző rágalmazás vétségének vádjá alól felmentti, de a b. t. k. 261 § ába minősített becsületsértés vétségében vétkesnek mondja és ehhez képest háromszáz forint pénzbírságban (behajthatlanság esetén 30 napi fogházra) és a vádlófél ügyvédének fizetendő 100 frt perkoltszágban marasztalja el. Az ítelet a jogerőre emelkedés után az „Egyetemes” című politikai lapban, (ahol az in-criminált beszéd közzétetett) a vádolt költségén közzé fog tétetni. Komjáthy Béla a rágalmazás vádjá alól való felmentés miatt, dr. Friedmann pedig a marasztaló ítelet ellen semmisségi panaszt jelentettek be.

Számrejtvény.

— Közli: J sz M a —
1. 34. 8. 50. 38. 47. 46. 28. 11. E császár szedette össze a római birodalom törvényeit.
33. 7. 55. 25. 53. 31. Csehország városa, szerzől híres.
23. 15. 6. 29. 49. Oroszország legnagyobb folyója.
52. 10. 22. 41. Ha bort iszunk, akkor jó meg.

- 4. 32. 40. 28. 36. Hajdan e kegyetlen nép csaknem elpusztította Magyarországot.
80. 20. 37. 27. 42. 3. Ez sok emberben nincs meg.
2. 9. Az eskimók számfogalma csak eddig terjed.
12. 5. 16. Egy érben 52 van.
19. 18. 11. 42. 33. Ilyen pedig 12.
24. 7. 45. 21. A Niagara zuhatag e tóból ömlik alá.
39. 56. 35. Igen tápláló eledel.
13. 17. 50. 18. Egy férfi név.
43. 44. 37. 55. 34. Az asztalok nélkülozhetlen eszköze.
53. 54. Házi állat.
59. 10. 57. Egy tagadó szócska.
48. Egy betű az ab ceből.
1-59. Egy költemény két első sora.

Megfejtők neveit közöljük s köztük érdekes könyvet sorsolunk ki.

Szerkesztői posta.

Edith k. a-nak, helyben. — A szellemes írónő éles elméje ezuttal is eltalálta az igazat. Az illető ur irásaita lehet ki, mint a hogy nemelyek felvezik a Karezag, Somló, Hajnik stb. helynevet, anektálta 50 krajczár nélküli a müveltségnek megfelelő vad Honolulú állam-nevét. Hogy Gili Balázs ur és Edith k. a. különben is kohltoni hymen hírt — ugymond — „D. Hp.” utolsó számban „nem hitte volna”, ez sem mutat egybre, mint hogy Gili Balázs azelőtt „Gili Blas” urat e névcsere folytán hitsorsosának vélte Edith k. a-t pedig csak keresztyének és hogy egy „kivilásztott” néphez tartozó ifju a házassági i. javaslát után is belemele „tréfi” házasságba! — Abban is igazva van kedves munkatársnőnknek, hogy Honolulú ur azzal az élcczel, hogy mi „semmit se veszthetünk” nem akart becsületet s’rtetni, hanem jámbor búszkeségében arra élözött, hogy ö k még veszithetnek valamit: t. i. s z u b e n c z i ó t! A felfogás eredetisége nyilatkozik a „D. Hp.” azon újdonságában is, a melyben azt mondja, hogy mivel nem járt oly helyeken, a melyeken hazárdjáték folyik — nem köteles ezek ellen felszólalni. Hi-czen akkor p. o. ha valahol egy ritualis gyilkosság történnék nem szólahatna fel ellene keresztyén hírlapiró — mert bizonyára nem járhatott ilyen helyeken! — i — s. Személyesen nem beszélhetünk?

Felolós szerkesztő: GÁSPAR IMRE.
Kiadó KUTASI IMRE.

Nézzetek és csodáljatok. Csak 6 napig, csütörtökig látható.

EGY ÓRIÁS

Winkelmeier Fer. Matighofenből Felső-Ausztriában, még csak 20 éves, és 2 méter 33 ctm. magas 142 klg. súlyu. A legmagasabb férfi kényesen elfér a hóna alatt. Teljes 13 ctm. magasabb mint a híres kínai óriás. Ő a legfiatalabb és legmagasabb óriás, mely eddig látható volt.

A m. t. közönség azon része, melynek alkalmva van a külföldi lapokat olvasni, jól fog azon bámulathoz ejtő hírekre emlékezni, melyeket ezen óriásról közöltek. Miután az óriás egész fellépése és modora valóban tisztességes és kellemes azon tiszteletteljes megjegyzéssel bátorodik a m. t. közönséget mennél strűbb látogatásra felhívni, hogy látása hosszu évek során át igen kellemes visszaemlékezést fog előidézni.

Mély tisztelettel az Óriás. Látható az étterembe a Fróhner szalodában naponta reggeli 10 órától esteli 9 óráig. Belépti díj 20 kr, katonák és gyermekek részére 10 kr.

DEBRECZENBEN egyedül a NEW-YORKI

Singer-társulat vezérigynöke

NEIDLINGER G.

által piac-utoza 2145. sz. rendelhetők.

Más nevű varrógép kereskedőknek, helyben, vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógép elárutás végett nem adatk s mások által a Singer név visszaélésével kereskedésbe hozott gépek csak utánzótt német vagy bécsi gyártmányok.

Már márczius 1-én
LEGKÖZELEBBI HUZASA
A MAGYAR
VÖRÖSKERESZT
SORSJEGYEKNEK.

Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletében.

BUDAPEST, Dorottya-utca 1. sz.

Legolcsóbb sorsjegy. Évenkénti 3 huzás.

Legközelebbi huzások:

1884. márczius 1-én. **50,000** forint
 1884. július 1-én. **mindenkor**
 1884. november 1-én. **főnyereménnyel.**

Legkisebb nyeremény 6 frt, emelkedik 10 frt-ig.
 Minden a legkisebb nyereménnyel huzott sorsjegy, a hozzá kapcsolt nyereményszelvény
 alapján, tovább játszik minden következő nyereményhuzásokban. Minden nagyobb nye-
 reménnyel huzott sorsjegy a törlesztési sorsolásban is mindaddig tovább játszik, míg
 nem 6—10 frtnyi összeggel törlesztve lesz.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon (jelenleg körülbelül
 frt 6.50)
 kaphatók a

Hirdetmény!

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki bőrfogyasztó
 közönség becses tudomására juttatni, hogy az itt helyben lévő

Ungár Lajos és társa
 cég alatti bőr-üzletet saját számlámra átvettem és azt

Grünberger Ignác

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt tovább folytatandom. Tapasz-
 talataim e téren és megfelelő tőke reménylenem engedik, hogy az
 elődeim irányában tanúsított bizalmukkal engem is megtisztelnek,
 főleg miután alapelvül fogadtam

jó árukat mérsékelt árban

pontos kiszámlát mellett forgalomba bocsátani.
 Bátor vagyok egyszerszint szíves tudomásukra hozni, mikép
 elhatároztam az előbbi cégtől átvett árucikkeket 10% százalékkal

gyári áron alul

végkiárusítani és üzletemet egész tjonnan a helyi piacnak és vi-
 déknek megfelelőleg berendezni.
 Ezekután a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánl-
 va magam

Grünberger Ignác,
 bőrkereskedő, Czegléd-utca Kardos ház.

1536 szám.

IV.

Építési árlejtési hirdetés.

A debreczeni magyar királyi dohánybevaltó hivatalnál folyó évi július hó
 végeig egy új dohányraktár építendő.

A költségvetésileg megállapított összegek következők:

Kőműves és kézi napszám munkáért	7.195 frt 99 kr
Kőfaragó munkáért	1.379 " 04 "
Ács	7.664 " 79 "
Asztalos	275 " 20 "
Lakatos és kovácsolt vasneműekért	868 " 57 "
Öntött vasoszlopokért	2.717 " 83 "
Bádogos munkáért	226 " 80 "
Üveges	168 " 87 "
Mázoló	124 " 30 "
Függelék	182 " 98 "
összesen:	20.804 frt 37 kr.

Az építés biztosítása céljából a debreczeni magyar kir. dohánybevaltó fel-
 ügyelőségénél folyó évi márczius hó 12 én versenytárgyalás fog tartatni, mely-
 hez az előirt kellekkel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az említett nap déli 12
 órájáig a nevezett magyar kir. dohánybevaltó felügyelőségénél elfogadhatnak.

Az ajánlati és szerződési feltételek, valamint az építési leírás, árelemzés,
 terv és költségvetés a megállapított hivatalos órákban az említett magyar kir.
 dohánybevaltó felügyelőségénél betekintheők.

Budapest, 1884. évi február hó 12-én.

A magyar-királyi dohány jövedéki központi igazgatóságtól.
 (Utánnyomás nem díjazatik.)

MEGHÍVÁS.

A DEBRECZENI TAKARÉKPÉNZTÁR

1884. márczius hó 9-én d. e. 10 órakor

Debreczenben, a városháza kistanácstermében.

RENDES KÖZGYÜLÉST TART,

melynek tárgyai lesznek:

1. Az igazgatóság évi üzleti jelentése az általa a fel-
 ügyelő bizottság jelentésével együtt beterjesztett 1883. évi
 zárszámadások megbirálása.
2. A nyereség mikénti felosztásának megállapítása.
 A mérleg és nyereség felosztási javaslat, a jelentések-
 kel együtt, 1884. márczius 1 napjától fogva, a pénztár helyi-
 ségében, az üzleti órák alatt, bárki által megtekinthető.

Az igazgatóság.

„Tisza“ biztosító társaság felszámolásban.

Mint hogy a „Tisza“ biztosító társaság felszámolásban
 alapszabályai 18 §-ának értelmében f. 1884. február 17-dik
 napjára kitűzött rendkívüli közgyűlése határozatképes nem
 lett s az alapszabályok 17. §-a szerint elnapoltatott ezen
 elhalasztott

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉS

f. 1884. márczius hó 3-án d. e. 10 órakor

Debreczen, a városháza nagytermében

fog megtartani, melyre a t. cz. részvényesek az alapsza-
 bályok 18, 19, 20 és 21-ik §§-ainak értelmében és a 17. §.
 azon rendelkezésre való figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy
 e második közgyűlés — tekintet nélkül a megjelent részvé-
 nyesek s az általok birt vagy képviselt részvények számára
 — tanácskoznia és határozni jogosítva leend.

Tárgy:

A felszámoló bizottságnak adandó meghatalmazás a
 társaság ingatlanainak szabad kézből eladhatása iránt.

Debreczen 1884. évi február 17.

A felszámoló-bizottság.

Gyötrő köhögés,
tüdő- és gyomor-betegségek meggyógyítva
 a HOFF JÁNOS féle malátakivonat-egészségi söre által. Bécs. Graben.
 Bräunerstrasse 8.

Nyilvános köszönet

egy meggyógyult betegről, kiről már barátai egészen lemondtak, meggyógyítva
 a Hoff János féle malátakivonat-egészségi sör és a Hoff János-féle maláta mell-
 czukorkák által. A torok-, mell-, gyomor- és tüdő-bajok ezen valódi kincsben
 rejülő becses tulajdonok által teljesen eltávolítottak.

Tekintetes ur!
 Corabia, febr. 22.

Miután már az 1876-ik évtől igen beteges voltam s daczára a leggonoszabb
 ápolás s számtalan gyógyszer használatának állapotom mind rosszabbra fordult
 volna, oly annyira, miszerint barátaim már csak halottat tekintettek, az
 egyik hírlap hirdetményi rovatában megpillantottam az ön felülmulhatlan maláta-
 kivonat-egészségi sörét a maláta mellczukorkákkal együtt. Azonnal mindjárt
 két egymásutáni szállítványt rendeltem meg ön malátakivonat söréből, mind-
 egyiket 58 palackjával a hozzávaló maláta-czukorkákkal együtt, a hatás meg-
 lepő volt. Már a legelső szállítvány elfogyasztása után teljesen helyre voltam ál-
 lítva, a második már tökéletesen meggyógyított. Azonban a túlságos erőfeszítések, s
 a gyakori meghűlések következtében ujjal ismét az előbbi állapotba jutottam s
 ennél fogva kérek az idecsatolt 10 frtért posta fordultával malátasört és czukor-
 kát, testvérbátyám Stark Ferenczet is megbízhat Bécsben, számomra a legelső
 hajóval még 50 palack sörnek megküldésével.

Legmélyebb köszönetem mellett maradtam mély tisztelettel

Stark Antal
 Gőzmalom tulajdonos, Corabián, Románia.

Magas elismerőiratok.

„Ezen kitűnő italt mindenkor a legnagyobb sikerrel használom. Leuning, igazságügy.
 Koppenhága.

**Császárok, királyok és hercegek magas elismerőiratai a Hoff
 János-féle malátagyártmányokért.**

I. Vilmos német császár: „Az ön pompás malátakivonata, Ferencz József osztrák császár: „örömmel ün-
 tetem önt ki.“ A szász király: királyné anyjának igen jót tesz. A dán király: „gyógyhatást tapasztaltam.“ A
 meklenburg-aver nagyherceg: „elismerésemet.“

Óvás!

Csakis valódi Hoff János-féle, a cs. kir. kereskedelmi törvényszék által Ausztriában és Magyarországha eljegye-
 zott vedlgygyel (a feltaláló arcképe) ellátott maláta-gyártmányokat kell kérni, máské nem valódi készítmény-
 ból hiányzanak a függőanyagok és a Hoff János-féle maláta-gyártmányok valódi készítés módja, ennek következté-
 ben — az orvosok nyilatkozata szerint — az egészségre nagyon ártalmas hatást gyakorolhatnak. (A valódi Hoff
 János-féle mell-czukorkák két napra vannak.)

Árak: Malátakivonat-egészségi sör 13 pal. 7 frt 26 kr. 28 pal. 15 frt 60
kr. 58 pal. 30.—frt. 1/2 kilo maláta csokoládé I. 2 frt 40 kr. 1/4 kilo 1 frt 30
kr., II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr., kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 frt. 1/4 kilo 60 kr. Ma
láta czukorkák I. zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üvege 1 frt 12,
kisebb 70 kr. — Gyermek táplálata liszt 1 frt Egy maláta fürdő 80 és 50 kr
 2 frton a/yl semmi sem szál ittatik. Az első valódi Hoff János féle mellczukorkák
 két papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kérendők.

Raktárak Debreczenben. Csanak József, Ricki J. Z. Geréby Fülöp, továbbá Nyiregyháza.
 Korányi Imre gyógyszer. Nagy-Vársd: Jankó Antal, Nagy-Károly: Ujházy István, Kaufmann Jakab,
 N-Bánya: Ifj. Orosz István, Szatmár: Jakó Mihály, Zilah: özv. Weisz Sámuelné. Hajdu-Böször-
 mény: Lengyel László, valamint minden rendszeres gyógyszerárban.

1884. XVI. é.
 Előzetes árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 frt — kr.
 Fél évre 5 " —
 Negyed évre 3 " —
 Egyes szám 5 kr.
 A lap szellemi részét illető min-
 den kiadásomat (pénz, Vevény-
 ház földesúr, a szerkesztőségbe
 bérmentve küldendő).
 Előfizetheti helyben
 TELESDI K. LAJOS és f. f.
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésben és a kiadóliva-
 rban. KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában s a postahivatalok
 útján.

„Uj pártal
 (r. e.) Uj pártal
 a jelszó mindenféle, a
 lat az ellenzék és imé
 kormány felhivatalosai
 Nekünk, független
 ingünk s gallórukn ez
 mert mi tisztában vagy
 vánk minden téren o
 gyarországot; a ki e
 nélkülünk futhat a fa
 pedig kevesebbet, az e
 dig is. Pedig tény, h
 pártok csak is abban
 különbözhetnek egymá
 zelednek vagy távozná
 maradandó alapeszmétől
 A kormányknak —
 ezt ez új pártalakulást
 mellét verve és ham
 uralkodásának hamvazó-
 se-ki, se-be helyzetben
 bonyoluló kérdéssel sze
 Horvátországgal u
 hozzá lát a horvát-ké
 oldásához, akkor haj
 dig hagyja a mostani
 állapotot, megharagszik
 A zsidó-kérdéssel
 enged a főrendiházban
 nak, akkor egyszerre
 zsidó pénzhatalmasságok
 mitán — ezen a ké
 arra felé indult, a hon
 lyes zugása érinté tét
 most a választási hadjé
 magára a róm. kath. h
 rendteket. Miután oly
 a papi vagyon felé is
 karjait, ezen ellenfelei
 hetlenek — mind halá
 kel Timoleon: a protes
 nek rajta, mert az 5
 nagy darabot szelt le
 gény protestáns miniszte
 A mágnások és pe
 most az az ipartörvény
 dig a törvény revizója
 sok szavazatainak meg
 heves megtámadtatások
 heves ellenmozgalmat
 talán még aggasztóbb,
 főrendekkel ugy a hogy
 jutott Tisza Kálmán, de
 leme, csakugyan elmor
 tóval, hogy reflectere
 acheronta movebo! M
 vágóknak is fájhat az
 bormérőknek a dupla
 nek a fogyasztási-adó
 a közös vámterület . . .
 Ezek a nagy o
 duló érdekek. De van
 Vegyük p. o. a
 intézkedéseket, a mely
 izgatnak az ügyvédi k
 országszerte. Ha eltől
 megharagszanak a köz
 röltetnek el, elveszti a
 ellenzéki hajlamokat t
 által valóban méltatlan
 lözött ügyvédeket.
 Hát a törényszék
 vagy a járásbíróságokra
 Meg a kis tisztviselők.
 sen a kormányval szava
 leges magatartásra, ha bá
 látják biztonságuknak.
 Ilyen kritikus hely
 juk, ha Tisza Kálmán
 Bécsbe, ott tanácskozn
 karendjéről, vagy — he
 mikor lesz az ő érdeke
 sabb a parlament ül
 és az új választások el
 értjük, hogy a roszt
 hitelvesztetté igyekezn
 nevezvén azt kormányz
 radalmárnak; értjük azt